

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
N U T A R I M A S

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. KOVO 29 D. NUTARIMO
NR. 346 „DĖL VALSTYBINIŲ ŠALPOS IŠMOKŲ SKYRIMO IR MOKĖJIMO
NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2011 m. gruodžio 21 d. Nr. 1509
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Valstybinių šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 29 d. nutarimu Nr. 346 „Dėl Valstybinių šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [47-1558](#); 2005, Nr. [83-3069](#); 2007, Nr. [77-3092](#); 2008, Nr. [19-684](#); 2009, Nr. [112-4781](#), Nr. [158-7167](#)):

1.1. Išdėstyti 8 punktą taip:

„8. Kreipimosi dėl šalpos išmokos diena laikoma diena, kurią savivaldybės administracijoje gautas prašymas skirti atitinkamą šalpos išmoką. Kai prašymas ir dokumentai siunčiami paštu, kreipimosi dėl šalpos išmokos diena laikoma vietos pašto spaude pažymėta prašymo išsiuntimo diena.“

1.2. Išdėstyti 9.1 punktą taip:

„9.1. prašymą skirti atitinkamą šalpos išmoką. Jeigu pateikiamas prašymas skirti šalpos išmoką už praėjusį laikotarpį, bet ne ilgesnį nei 12 mėnesių iki prašymo pateikimo dienos, jame nurodomi duomenys apie gyvenamosios vietos deklaravimo pokyčius per šį laikotarpį;“.

1.3. Išdėstyti 9.2 punktą taip:

„9.2. asmens, turinčio teisę gauti šalpos išmoką, Lietuvos Respublikos arba Europos Sąjungos valstybės narės piliečio pasą arba asmens tapatybės kortelę, Lietuvos Respublikos pasą arba leidimą nuolat gyventi Lietuvoje, o jeigu kreipiamasi dėl šalpos išmokos skyrimo nesukakusiam 16 metų vaikui, – šio vaiko gimimo liudijimą (toliau visi šie dokumentai vadinami asmens tapatybės dokumentais), išskyrus tuos atvejus, kai valstybės elektroninės valdžios sistemoje teikiama tokios rūšies elektroninė paslauga ir dėl atitinkamos išmokos skyrimo kreipiamasi elektroniniu būdu. Asmuo, pateikdamas prašymą elektroniniu būdu, patvirtina savo tapatybę elektroniniu parašu arba kitais būdais, nustatytais Lietuvos Respublikos teisės aktuose. Tuo atveju, jeigu Lietuvos Respublikos gyventojų registre nėra duomenų apie asmens deklaruotą gyvenamąją vietą Lietuvoje, o neturinčio gyvenamosios vietos – apie įtraukimą į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą, asmuo privalo pateikti seniūnijos (savivaldybėse, kuriose yra įsteigtos seniūnijos) arba kito savivaldybės administracijos padalinio (savivaldybėse, kuriose seniūnijos neįsteigtos, arba savivaldybių teritorijose, kurios nepriskirtos seniūnijoms) išduotą pažymą apie asmens deklaruotą gyvenamąją vietą Lietuvoje, o neturinčiam gyvenamosios vietos – pažymą apie įtraukimą į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą;“.

1.4. Įrašyti 10.3 punkte po žodžio „komisijos“ žodžius „arba Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos“.

1.5. Įrašyti 10.5 punkte po žodžio „mokamos“ žodžius „dėl to, kad asmuo neturi teisės jų gauti“.

1.6. Pripažinti netekusiu galios 10.6 punktą.

1.7. Išdėstyti 10.7 punktą taip:

„10.7. globos, auklėjimo ar slaugos įstaigos (jeigu nesukakęs 18 metų asmuo apgyvendintas ar slaugomas šioje įstaigoje) išduotą pažymą apie tai, kokią dalį šioje įstaigoje

apgyvendinto ar slaugomo asmens išlaikymui skiriamų lėšų sudaro Privalomojo sveikatos draudimo fondo, valstybės biudžeto ir (ar) savivaldybės biudžeto lėšos. Kai šie asmenys auklėjami, mokomi ar ugdomi švietimo sistemos auklėjimo įstaigose, papildomai pateikiama informacija, ar šioje įstaigoje asmuo gauna maistą, aprangą ir nakvynę;“.

1.8. Išdėstyti 10.8 punktą taip:

„10.8. Jeigu asmuo yra gyvenęs skirtingų savivaldybių teritorijose, kiekvienos savivaldybės (išskyrus tos, kuriai pateikiami dokumentai skirti šalpos pensijai), kurios teritorijoje asmuo gyveno, administracijos vaiko teisių apsaugos skyriaus pranešimą, kad vaikai nebuvo apgyvendinti, ugdomi ir (ar) prižiūrimi kūdikių namuose arba kitose stacionariose globos, auklėjimo ar slaugos įstaigose ir (ar) įstatymų nustatyta tvarka motinai nebuvo apribota tėvų valdžia (atimtos motinystės ar vaikų auklėjimo teisės arba motinai tėvystės teisės nebuvo apribotos).“

1.9. Išdėstyti 11.3 punktą taip:

„11.3. švietimo įstaigos pažymą, jeigu našlaitis vaikas (įvaikis), vyresnis kaip 18 metų, yra nustatyta tvarka įregistruotos švietimo įstaigos bendrojo ugdymo programos ar formaliojo profesinio mokymo programos mokinys, dieninių arba nuolatinių studijų programos studentas ir jo teisė gauti šalpos našlaičių pensiją siejama su mokymusi;“.

1.10. Išdėstyti 11.4 punktą taip:

„11.4. Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos išduotą darbingumo lygio pažymą (iki 2005 m. liepos 1 d. – Valstybinės medicininės socialinės ekspertizės komisijos išduotą invalidumo pažymėjimą), jeigu mirusiojo našlaitis vaikas (įvaikis), vyresnis kaip 18 metų, yra pripažintas neįgaliuoju (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidu) iki 18 metų ir visą laiką nuo 18 metų sukakties yra nedarbingas ar iš dalies darbingas (invalidas), arba iki 2005 m. liepos 1 d. pripažintas invalidu nuo vaikystės po 18 metų sukakties dienos, tačiau ne vėliau kaip iki dienos, kurią jam sukako 24 metai, jeigu jis nuo pripažinimo invalidu dienos nuolat yra nedarbingas ar iš dalies darbingas (invalidas), o jo teisė gauti šalpos našlaičių pensiją siejama su jo neįgalumu (invalidumu);“.

1.11. Įrašyti 11.5 punkte vietoj brūkšnio žodį „ir“.

1.12. Išbraukti 13.4 punkte skaičių „10.6“.

1.13. Išdėstyti 15 punktą taip:

„15. Jeigu pagal duomenų teikimo sutartis su atitinkamomis institucijomis ar įstaigomis iš Lietuvos Respublikos gyventojų registro ar kitų valstybės registru savivaldybės administracija tiesiogiai gauna dokumentus ar duomenis, kurių reikia šalpos išmokai skirti ir mokėti, arba jie yra kitose šalpos išmokų bylose, ji praneša asmeniui, kuris kreipiasi dėl šalpos išmokos, kad jam šių dokumentų ar duomenų pateikti nereikia.“

1.14. Išdėstyti 17 punktą taip:

„17. Šių Nuostatų 16 punkte numatytais atvejais institucijos ir įstaigos, su kuriomis nesudarytos duomenų teikimo sutartys, tačiau į kurias savivaldybės administracija kreipiasi, privalo pateikti reikiamus dokumentus ar duomenis šalpos išmokai skirti ir mokėti per 5 darbo dienas nuo tos dienos, kurią atitinkamas reikalavimas gautas institucijoje ar įstaigoje.“

1.15. Išdėstyti 18 punktą taip:

„18. Asmuo, kuris kreipiasi dėl šalpos išmokos skyrimo, turi pateikti reikiamų dokumentų originalus arba jų kopijas, patvirtintas notaro ar kito atlikti notarinius veiksmus įgalioto asmens, išskyrus šių Nuostatų 19 punkte numatytą atvejį ir kai dėl šalpos išmokos skyrimo kreipiamasi elektroniniu būdu. Jeigu valstybės elektroninės valdžios sistemoje teikiama tokios rūšies elektroninė paslauga ir prašymas skirti šalpos išmoką pateikiamas elektroniniu būdu, asmuo turi nurodyti, kokios įstaigos gali patvirtinti jo prašyme pateiktą informaciją. Jeigu pateikiami dokumentų originalai, juos priėmęs asmuo privalo patvirtinti pateiktų dokumentų nuorašus ir originalus gražinti pareiškėjui.“

1.16. Įrašyti 20 punkte vietoj žodžių „įstatymų nustatyta tvarka“ žodžius „notaro ar kito atlikti notarinčius veiksmus įgalioto asmens“.

1.17. Išdėstyti 21 punktą taip:

„21. Savivaldybės administracija gautą prašymą skirti šalpos išmoką ir prie jo pridėtus reikiamus dokumentus tą pačią dieną registruoja ir išduoda prašymo ir dokumentų priėmimo kvitą, kuriame nurodo jų priėmimo datą. Prašymo skirti šalpos išmoką formą tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras. Elektroniniu būdu gautas prašymas registruojamas ir tvarkomas Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatyta tvarka. Pranešimas apie prašymo gavimą ir jo vykdymo būklę tą pačią dieną perduodamas į elektroninių paslaugų sistemos paslaugos teikimo eigos stebėsenos modulį.“

1.18. Įrašyti 22 punkte po žodžio „dienas“ žodžius „nuo prašymo įregistravimo savivaldybės administracijoje“.

1.19. Išdėstyti 24 punktą taip:

„24. Sprendimas dėl šalpos išmokos skyrimo turi būti priimtas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo tos dienos, kurią gautas prašymas su visais reikiamais dokumentais. Jeigu dokumentai buvo pateikti papildomai, sprendimas priimamas per 10 darbo dienų nuo tos dienos, kurią gautas paskutinis reikiamas dokumentas. Apie priimtą sprendimą skirti šalpos išmoką savivaldybės administracija raštu praneša pareiškėjui. Jeigu valstybės elektroninės valdžios sistemoje teikiama tokios rūšies elektroninė paslauga, savivaldybės administracija, priėmusi sprendimą dėl elektroniniu būdu pateikto prašymo, priimtą sprendimą tą pačią dieną perduoda į elektroninių paslaugų sistemos paslaugos teikimo eigos stebėsenos modulį.“

1.20. Įrašyti 25 punkte vietoj skaičiaus „5“ skaičių „10“, vietoj žodžio „dienas“ žodį „dienų“.

1.21. Pripažinti netekusiu galios 27 punktą.

1.22. Išdėstyti 29 punktą taip:

„29. Jeigu, pasikeitus šalpos našlaičių pensijų už tą patį mirusį gavėjų skaičiui, keičiasi vienam našlaičiui priklausančios pensijos dydis (Šalpos išmokų įstatymo 10 straipsnis), naujo dydžio šalpos našlaičių pensija pradeda mokėti nuo kito mėnesio pirmos dienos.“

1.23. Išdėstyti 30 punktą taip:

„30. Jeigu nepilnametis našlaitis pageidauja pats gauti jam priklausančią šalpos našlaičių pensiją, sprendimą šiuo klausimu, pasitaręs su šio našlaičio gyvu tėvu (įtėviu), globėju ar rūpintoju, atsižvelgdamas į konkrečias aplinkybes ir remdamasis savivaldybės administracijos vaiko teisių apsaugos skyriaus išvadomis, priima savivaldybės administracijos direktorius (jo pavaduotojas) arba jo įgaliotas savivaldybės administracijos tarnautojas.“

1.24. Išdėstyti 33 punktą taip:

„33. Vyresniems kaip 18 metų našlaičiams, kurie yra nustatyta tvarka įregistruotų švietimo įstaigų bendrojo ugdymo programų ar formaliojo profesinio mokymo programų mokiniai ir dieninių arba nuolatinė studijų programų studentai, šalpos našlaičių pensijos skiriamos iki kitų tos švietimo įstaigos mokslo metų pradžios, bet ne ilgiau kaip iki mokymosi ar studijų pagal šias programas baigimo (išskyrus bendrojo ugdymo programų mokinius, kurie turi teisę gauti šalpos našlaičių pensiją iki tų metų, kuriais jie baigia mokytis pagal šias programas, rugpjūčio 31 d.), ir ne ilgiau, iki jiems sukaks 24 metai.“

1.25. Išdėstyti 34 punktą taip:

„34. Šių Nuostatų 33 punkte nurodyti našlaičiai per 30 dienų nuo mokslo metų švietimo įstaigose, kuriose jie mokosi, pradžios privalo pateikti savivaldybės administracijai tų švietimo įstaigų išduotas pažymas apie mokymąsi. Gavus pažymas, paskirtų šalpos našlaičių pensijų mokėjimas pratęsiamas iki kitų mokslo metų tose švietimo įstaigose pradžios. Jeigu pažymos apie mokymąsi nepateikiamos, laikoma, kad šalpos našlaičių pensijos gavėjai nebesimoko, ir pensijos mokėjimas jiems sustabdomas nuo mokslo metų tose švietimo įstaigose pradžios. Jeigu našlaitis, baigęs mokytis ar studijuoti pagal atitinkamą programą, vėl

pradedama mokytis ar studijuoti, šalpos našlaičių pensijos mokėjimas atnaujinamas nuo mokslo metų toje švietimo įstaigoje pradžios.“

1.26. Išbraukti 35.3 punkte žodžius „(maitintojo netekimo)“, įrašyti vietoj žodžių „ir (arba)“ žodį „arba“.

1.27. Pripažinti netekusiu galios 44 punktą.

1.28. Išdėstyti 45 punktą taip:

„45. Kai asmens teisė gauti šalpos išmoką yra išlikusi, bet dėl šios išmokos mokėjimo asmuo kreipiasi pavėluotai (Šalpos išmokų įstatymo 21 straipsnio 1 dalis), savivaldybės administracijos direktorius (jo pavaduotojas) arba jo įgaliotas savivaldybės administracijos tarnautojas sprendžia, ar pateisinamos priežastys, dėl kurių kreiptasi pavėluotai.

Kai asmeniui šalpos pensija, šalpos kompensacija arba šalpos našlaičių pensija skiriama už praėjusį laiką (Šalpos išmokų įstatymo 20 straipsnio 1 dalis), per kurį jam buvo mokama už šalpos išmoką mažesnio dydžio valstybinė socialinio draudimo pensija, asmeniui išmokamas šalpos išmokos sumos ir tuo laikotarpiu, už kurį skiriama šalpos išmoka, gautos valstybinės socialinio draudimo pensijos sumos skirtumas, o Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui pervedamos valstybinei socialinio draudimo pensijai nurodytu laikotarpiu mokėti panaudotos lėšos.“

1.29. Išdėstyti 46 punktą taip:

„46. Jeigu šalpos išmokos mokėjimas neįgaliajam buvo nutrauktas atgavus darbingumą arba nenustačius specialiojo nuolatinės slaugos ar priežiūros (pagalbos) poreikio, nutrauktos išmokos mokėjimas atnaujinamas vėl pripažinus jį nedarbingu ar iš dalies darbingu arba nustačius specialųjį nuolatinės slaugos ar priežiūros (pagalbos) poreikį, jeigu nuo dienos, kurią buvo nutrauktas šalpos išmokos mokėjimas, praėjo ne daugiau kaip 3 metai. Tokiu atveju šalpos išmokos mokėjimas atnaujinamas nuo asmens pripažinimo nedarbingu ar iš dalies darbingu arba nuo specialiojo nuolatinės slaugos ar priežiūros (pagalbos) poreikio nustatymo dienos. Kitu atveju šalpos išmoka skiriama iš naujo, išskyrus atvejus, numatytus Šalpos išmokų įstatymo 25 straipsnio 4 dalyje.“

1.30. Išdėstyti 49 punktą taip:

„49. Šalpos išmokos gavėjui mirus, Šalpos išmokų įstatymo 22 straipsnio 6 dalyje nustatytos šalpos išmokos sumos išmokamos mirusįjį laidojusiems asmenims, pateikusiems prašymą ir mirties liudijimo originalą. Savivaldybės administracijoje lieka šio dokumento nuorašas.“

1.31. Išdėstyti 56 punktą taip:

„56. Jeigu nurodytajam asmeniui pensija ir (ar) pensijų išmoka mokama kas mėnesį, iš šiam asmeniui skirtos šalpos pensijos dydžio atimamas tą patį mėnesį, už kurį mokama šalpos pensija, asmeniui išmokėtos pensijos (išskyrus valstybinę socialinio draudimo našlių pensiją) ir (ar) pensijų išmokos (bendros jų sumos) dydis. Už du ar daugiau mėnesių iš karto išmokėta pensija (išskyrus šių Nuostatų 58 punkte nustatytą atvejį) ir (ar) pensijų išmoka išskaičiuojama, mokant šalpos pensiją už tą mėnesį, kurį ji buvo gauta.“

1.32. Išdėstyti 60 punktą taip:

„60. Jeigu nurodytasis asmuo, kuriam paskirta ir mokama šalpos pensija (šalpos pensijos dalis), neatitinka šių Nuostatų 51.1 ir 51.2 punktuose nustatytų sąlygų, šalpos pensijos (šalpos pensijos dalies) mokėjimas savivaldybės administracijos direktoriaus (jo pavaduotojo) arba jo įgalioto savivaldybės administracijos tarnautojo sprendimu šiam asmeniui sustabdomas nuo mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį šis asmuo neatitinka šių Nuostatų 51.1 ir 51.2 punktuose nustatytų sąlygų, pirmos dienos. Jeigu šalpos pensijos gavėjas tampa pajamas pagal autorinę sutartį, iš sporto ar atlikėjo veiklos gaunančiu asmeniu, pensijos mokėjimas sustabdomas šio asmens valstybinio socialinio draudimo laikotarpiu, kaip jis apibrėžtas Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėse. Sustabdytos šalpos pensijos (šalpos pensijos dalies) mokėjimas

savivaldybės administracijos direktoriaus (jo pavaduotojo) arba jo įgalioto savivaldybės administracijos tarnautojo sprendimu atnaujinamas nuo kitos dienos, einančios po tos dienos, kurią nurodytasis asmuo vėl atitinka visas šių Nuostatų 51 punkte nustatytas sąlygas arba pasibaigia pajamas pagal autorinę sutartį, iš sporto ar atlikėjo veiklos gaunančio asmens valstybinio socialinio draudimo laikotarpis, kaip jis apibrėžtas Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėse.“

1.33. Pripažinti netekusiu galios 62 punktą.

1.34. Išbraukti 63 punkte žodžius „kurios visiškai finansuojamos iš valstybės biudžeto ir (ar) savivaldybės biudžeto“.

1.35. Išdėstyti 64 punkto pirmąją pastraipą taip:

„64. Šalpos pensijų gavėjams nuo 16 iki 18 metų, iki 2004 m. balandžio 1 d. pripažintiems I, II ar III grupės invalidais ir iki šios datos apgyvendintiems arba pradėtiems slaugyti stacionariose globos, auklėjimo ar slaugos įstaigose, šalpos pensijos mokamos šiame punkte nustatyta tvarka. Šalpos pensijos, paskirtos šiems asmenims, mokamos jiems patiems arba vienam iš tėvų (tėvių), globėjams ar rūpintojams. Šalpos pensiją moka savivaldybės administracija pagal asmens, kuriam turi būti mokama šalpos pensija, gyvenamąją vietą. Šalpos pensijos šiame punkte nurodytiems asmenims, gyvenantiems arba slaugomiems stacionariose auklėjimo ar slaugos įstaigose, mokamos viso dydžio. Šalpos pensijos šiame punkte nurodytiems asmenims, gyvenantiems stacionariose socialinės globos įstaigose, mokamos tokia tvarka.“

1.36. Išbraukti 65 punkte žodžius „kuri visiškai finansuojama iš valstybės biudžeto ir (ar) savivaldybės biudžeto“.

1.37. Išbraukti 66 punkte žodžius „kurios visiškai finansuojamos iš valstybės biudžeto ir (ar) savivaldybės biudžeto“.

1.38. Įrašyti 75.3 punkte po žodžio „savivaldybės“ žodį „administracijos“, vietoj žodžio „tarnybos“ žodį „skyriaus“.

2. Nustatyti, kad asmenims, kurių teisė gauti šalpos išmoką siejama su senatvės pensijos amžiumi arba iki senatvės pensijos amžiaus nustatytu darbingumo lygiu, arba specialiaisiais poreikiais, iki 2012 m. sausio 1 d. paskirtų šalpos išmokų mokėjimas pratęsiamas vadovaujantis Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimu Nr. 1156 (Žin., 1994, Nr. [91-1781](#); 2005, Nr. 83-3066), 3 priedu ir Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos informacinėje sistemoje esančiais duomenimis, nereikalaujant pristatyti naujos darbingumo lygio nustatymo arba specialiojo nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikio nustatymo pažymos.

3. Šis nutarimas įsigalioja 2011 m. gruodžio 30 dieną.

MINISTRAS PIRMININKAS

ANDRIUS KUBILIUS

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS

DONATAS JANKAUSKAS